

סיעת הירוקים - רח' אבן גבירול 69, תל-אביב
טלפון : 03-5218782, פקסי : 03-5292179

י"ד/חשוון/תשס"ז
5.11.06

לכבוד :
השר אברהם הירשזון
שר האוצר

שלום רב,

הנדון : הצעה לביטול ביטוח החובה לכלי רכב דו-גלגליים

חוק ביטוח חובה, הוא בעצם חוק סוציאלי, שנועד לתת מענה לכל פגיעה גופנית בתאונות דרכים שבה מעורבים כלי רכב. החוק יצא מנוקדת הנחה כי הליכה ברגל ורכיבה על אופניים היא זכות בסיסית ולכן לא דורשת רישיון ולא ביטוח. לעומת זאת, נהיגה בכלי רכב מנועיים היא פריבילגיה שצריכה להיות מוגבלת ע"י הכשרה ורישיון נהיגה וגם ע"י תשלום של ביטוח חובה.

עניין ההכשרה והרישוי היא מגבלה שוויונית ברורה, לעומתה הביטוח חייב לנוח על בסיס המוסרי ועקרוני של צדק והוגנות, כדי שיזכה ללגיטימיות, בדומה לביטוח בריאות שהינו חובה, שבו הקריטריון היחיד לגובה התעריף הוא גובה הכנסה של האדם. **לא** נשאלו השאלות, לגבי סיכון בריאותי (עישון, מחלות כרוניות, סיכון גנטי), גם לא נשאלו שאלות לגבי מספר הילדים במשפחה.

כלומר, התעריף הוא "עיוור" לסיכון ולערך השירות, ולכן יש מקום לחייב כל אדם לשלם אותו ואין בכך פגיעה בחופש הבחירה.

לעומת זאת, תעריף ביטוח חובה כיום לכלי רכב הוא מעוות, **לא שיווני ולא הוגן**.

בעבר, הקריטריון היחיד לתעריף הביטוח היה נפח המנוע, כך שכלי רכב כמו קטנועים בעלי נפח מנוע קטן שילמו תעריף נמוך וכלי רכב כמו משאיות שילמו תעריף גבוה.

במשך השנים, חלה נסיגה בקריטריון השוויוני הזה, בעיקר בשל לחץ של חברות הביטוח. כתוצאה מכך, לכלי הרכב הדו-גלגליים נקבע תעריף מיוחד ויוצא דופן. ברגע שלכלי הרכב הדו גלגליים נקבע תעריף מיוחד, ההסכם הבלתי כותב בין הנהג לרשות לצדק ולהוגנות, הופך ולכן גם חובת הביטוח הייתה צריכה להתבטל.

כמו שלא יעלה על הדעת לחייב אזרח בתעריף ביטוח בריאות לפי רמת הסיכון הבריאותי או מספר הילדים במשפחה, כך אין לחייב את נהגי כל הרכב כלי הדו-גלגליים בביטוח שאינו שיווני שנקבע לפי מספר גלגלי כלי הרכב.

יש לזכור: כל כלי הרכב נוסעים על אותו כביש ומצייתים לאותם חוקי תנועה, מן הצדק כי ביטוח החובה יהיה שיווני והוגן.

הצעתנו היא כדלקמן:

1. ביטול ביטוח החובה לנהגי כלי רכב הדו-גלגליים
2. לחייב את חברות הביטוח להציע לנהגי כלי הרכב הדו-גלגליים ביטוח תאונות עצמיות
3. לחייב את חברות הביטוח להרחיב את כיסוי ביטוח החיים גם לתאונות עצמיות של קטנועים ואופנועים.

הסבר: המצב היום אבסורדי. מכיוון שכלי הרכב הדו גלגליים מחויבים בביטוח וחברות הביטוח מסרבות לבטח בהליך רגיל, נאלצים נהגים אלו לשלם לחברה מיוחדת שמבטחת רק אותם, בתעריפים שעוררייתיים היקרים פי כמה מתעריפי של כלי רכב גדולים, כמו רכבי השטח, אשר מסכנים הרבה יותר את שאר משתמשי הדרך, נוסעים בהמוניהם על כבישי ישראל וגם גורמים לקטל. למעשה, עצם ההפרדה של ביטוח כל הרכב הדו-גלגליים יצרה מצב שהוא ההפך הגמור ממטרות החוק הסוציאלי הזה. כיום, במקום שנהגי כלי הרכב הגדולים והיקרים יסבסדו את נהגי כלי הרכב הקטנים והזולים, **כלי רכב קטנים וזולים מסבסדים את כלי הרכב הגדולים והיקרים.**

לדוגמה: נהג **רכב שטח מסוג האמר H3** ששוקל 2.5 טון ונפח מנועו הוא כ-3500 סמ"ק ששוויו כחצי מיליון שקל ישלם ביטוח חובה כ-1500 שקל בלבד - שהם 0.3% משווי הרכב לעומת זאת, אותו נהג בדיוק שיבחר לנוהג על **קטנוע** בנפח מנוע 150 סמ"ק ששוקל כ-100 ק"ג ושוויו כ-5000 שקל, היום לפני הרפורמה, ישלם כ-3500 שקל - שהם **70% משווי הקטנוע**.

מכיוון שהקריטריון לתעריף ביטוח החובה לכלי רכב הדו-גלגליים מעוות ואינו שוויוני, יש לבטל את חובת הביטוח. הכיסוי במקרה של פגיעת גוף בתאונה בין כלי רכב שאינו דו-גלגלי(מכונית, משאית וכו...). לכלי רכב דו-גלגלי הכיסוי יהיה על חברת הביטוח של כלי הרכב שאינו דו-גלגלי. ממש כמו במקרה של פגיעה בהולך רגל או ברוכב אופניים, שלא מחויבים בביטוח.

במקרה של פגיעת גוף בתאונה עצמית של כלי הרכב הדו גלגלי, תהיה לנהג אפשרות בחירה אם לקבל כיסוי ביטוחי מיוחד בהתאם לקריטריונים אישיים, או באמצעות ביטוח החיים האישי של הנהג, בדומה למקרים של תאונות עצמיות של רוכבי אופניים, או בדומה לביטוח תאונות אישיות.

אחרית דבר:

אנו כמובן היינו מעדיפים שהיו נשמרות המטרות המקוריות של החוק, והיה נשמר מצב בו תעריפי ביטוח החובה היו נקבעים לפי קריטריונים שוויוניים בנוסף לעברו של הנהג. קריטריונים כמו משקל הרכב, נפח מנוע ו/או כמות האנרגיה שהמנוע מייצר. תיקון נוסף שדרוש הוא שבמקרה של תאונה, תשלום הפיצוי לנפגעים יחולק בין מבטחי כלי הרכב **לפי מפתח של משקל** כלי הרכב בעט התאונה. בכך גם נעודד נסיעה ברכבים קלים יותר, המזהמים פחות את האוויר וגם פחות מסכנים את שאר משתמשי הדרך.

בברכה,

פאר ויסנר

סגן ראש העירייה
הממונה על פיתוח פרויקטים סביבתיים
יו"ר מפלגת הירוקים

העתק: שאול מופז – שר התחבורה
ח"כ משה כחלון – יו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת